

LAUDISVersie 2 / B
102000013547

1/8

Herzieningsdatum: 11.03.2011

Printdatum: 19.04.2011

1. IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET PREPARAAT EN VAN DE ONDERNEMING**Productinformatie**

Handelsnaam	LAUDIS
Product code (UVP)	06654681
Gebruik	Herbicide
Firma	Bayer CropScience SA-NV J.E. Mommaertsiaan 14 1831 Diegem (Machelen) België
Telefoon	+32(0)2/535 63 11 (8:00 uur tot 17:00 uur)
Telefax	+32(0)2/534 35 76
Verantwoordelijke afdeling	Email: daniel.goovaerts@bayer.com
Telefoonnummer voor noodgevallen	+32(0)35/403 070 (na 17:00 uur en vóór 8:00 uur) Bayer Antwerpen NV
Belgisch Antigifcentrum	+32(0)70/245 245

2. IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN**Advies betreffende gevaar voor mens en milieu**

Zeer vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

3. SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN**Chemische omschrijving**

Olie dispersie (OD)
Tembotrione + Isoxadifen-ethyl (44 g/l + 22 g/l)

Gevaarlijke bestanddelen

Chemische naam	CAS-Nr. / EG-Nr.	Symbo(o)l(en)	R-zin(nen)	Concentratie [%]
Tembotrione	335104-84-2	Xi, N	R43, R50/53	4,71
Isoxadifen-ethyl	163520-33-0 443-870-0	Xn, N	R22, R43, R50/53	2,16
Solvent-Nafta (aardolie), zwaar aromatisch	64742-94-5 265-198-5	Xn, N	R51/53, R65, R66	>= 1,00 - 25,00
Calcium- dodecylbenzeensulfonaat	70528-83-5 274-654-2	Xi, N	R38, R41, R51/53	>= 1,00 - < 20,00
Octaan-1-ol	111-87-5 203-917-6	Xi	R36/38	>= 1,00 - < 20,00
Isotridecanol, ethoxylated	9043-30-5 5000272	Xn	R22, R41	>= 1,00 - < 20,00

Voor de volledige tekst van de R-zinnen/ gevaremaanduidingen die worden genoemd in deze paragraaf, zie Paragraaf 16.

LAUDIS

Versie 2 / B
102000013547

2/8

Herzieningsdatum: 11.03.2011

Printdatum: 19.04.2011

4. EERSTEHULPMAATREGELEN

Algemeen advies

Buiten de gevaarlijke zone brengen. Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken en veilig verwijderen. Ligging en vervoer het slachtoffer in stabiele zijligging.

Aanraking met de huid

Na aanraking met de huid onmiddellijk wassen met polyethyleenglycol 400, vervolgens met veel water. Indien symptomen aanhouden, een arts raadplegen.

Aanraking met de ogen

Onmiddellijk spoelen met veel water, ook onder de oogleden, gedurende tenminste 15 minuten. Eventueel aanwezige contactlenzen pas na 5 minuten verwijderen. Daarna de oogspoeling weer voortzetten. Medische hulp inroepen als irritatie optreedt en aanhoudt.

Inslikken

GEEN braken opwekken. Mond spoelen. Onmiddellijk een arts of gifinformatiecentrum waarschuwen.

Opmerkingen voor de arts

Behandeling

|| Symptomatisch behandelen.

|| Een maagspoeling is normaal niet nodig. Als een grotere hoeveelheid ingeslikt is, medicinale houtskool en natrium-sulfaat geven.

|| Een specifiek tegengif is niet bekend.

5. BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

Geschikte blusmiddelen

Gebruik waternevel, alcoholbestendig schuim, droogpoeder, of kooldioxide.

Blusmiddelen die om veiligheidsredenen niet gebruikt mogen worden

Sterke waterstraal

Specifieke gevaren bij brandbestrijding

bij brand kan vrijkomen:

Waterstoffluoride

Waterstofchloride (HCl)

stikstofoxiden (NOx)

Zwaveloxiden

Speciale beschermende uitrusting voor brandweerlieden

Bij brand een persluchtmasker dragen.

Verdere informatie

Er voor zorgen dat het bluswater niet verspreid wordt.

Voorkom wegvloeien van bluswater in riool of waterloop.

6. MAATREGELEN BIJ ONOPZETTELIJK VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

Persoonlijke voorzorgsmaatregelen

Vermijd contact met gemorst produkt of verontreinigde oppervlakken.

Persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken.

Morsingen - Milieuvoorzorgsmaatregelen

Niet in oppervlaktewater, riolering en grondwater laten terechtkomen.

LAUDIS

Versie 2 / B
102000013547

3/8

Herzieningsdatum: 11.03.2011

Printdatum: 19.04.2011

Reinigingsmethoden

- Opnemen in inert absorberend materiaal (b.v. zand, kiezelgur, zuurbindingsmiddel, universeel bindingsmiddel, zaagsel).
- Verontreinigde voorwerpen en vloeren overeenkomstig de milieuvoorschriften grondig reinigen.
- De stof opnemen en overbrengen in goed gesloten vaten voorzien van het juiste etiket.

Aanvullend advies

- Informatie over veilige omgang zie hoofdstuk 7.
- Informatie over persoonlijke beschermende uitrusting, zie Hoofdstuk 8.
- Informatie over afvalverwijdering zie hoofdstuk 13.

7. HANTERING EN OPSLAG**Hantering**

- Advies voor veilige hantering
  - Uitsluitend op plaatsen met voldoende afzuiging gebruiken.

Opslag

- Eisen aan opslagruimten en containers
  - Containers goed gesloten bewaren op een droge, koele en goed geventileerde plaats.
  - Bewaren in originele container.
  - Opslaan in een ruimte die alleen toegankelijk is voor bevoegden.
  - Bulk en verpakt materiaal in gesloten ruimtes of overdakt beschermd tegen direct zonlicht en tegen bevroering opslaan.

- Advies voor gemengde opslag
  - Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en diervoer.

- Geschikte materialen
  - Coex EVOH (1000L IBC)

8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING**Bestanddelen met grenswaarden voor de werkplek**

Bestanddelen	CAS-Nr.	Controleparameters	Herziening	Basis
Tembotrione	335104-84-2	0,15 mg/m ³ (TWA)		OES BCS*
Isoxadifen-ethyl	163520-33-0	1 mg/m ³ (TWA)		OES BCS*

*OES BCS: Interne Bayer CropScience blootstellingsgrenswaarde (Occupational Exposure Standard)

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Bij normale omgang met en gebruik van dit product de aanwijzingen op het etiket volgen. In alle andere gevallen volgende persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken.

Bescherming van de ademhalingsorganen	Geen persoonlijke adembescherming vereist bij normaal gebruik. Adembescherming behoort alleen gebruikt te worden ter beheersing van een restrisico bij activiteiten van korte duur, nadat alle stappen

LAUDISVersie 2 / B
102000013547

4/8

Herzieningsdatum: 11.03.2011

Printdatum: 19.04.2011

om blootstelling ter plekke te beperken zijn genomen, zoals afsluiting en/of plaatselijke luchtafzuiging. De aanwijzingen van de fabrikant voor gebruik en onderhoud van het ademhalingsstoestel altijd nauwkeurig aanhouden.

Bescherming van de handen Draag CE-gemarkeerde nitrilrubber handschoenen (minimaal 0,40 mm dik). Deze bij verontreiniging wassen. Verwijder de handschoenen bij verontreiniging aan de binnenkant, beschadiging of als de verontreiniging aan de buitenkant niet verwijderd kan worden. Voor het eten, drinken, roken of toiletgebruik steeds de handen wassen.

Bescherming van de ogen Veiligheidsbril volgens EN166 (toepassingsgebied 5 of gelijkwaardig) dragen.

Huid- en lichaamsbescherming Standaard overall met Type 6 beschermingspak dragen. Waar mogelijk kleding in twee lagen dragen: Onder het beschermende pak een overall van polyester/katoen of alleen katoen dragen. Overalls regelmatig professioneel laten reinigen.

Hygiënische maatregelen

Aanraking met ogen, huid en kleding vermijden.

Werkkleding apart houden.

Handen wassen voor elke werkonderbreking en direct na gebruik van het product.

Verontreinigde kleding direct uittrekken en alleen na grondige reiniging weer gebruiken.

Niet meer te reinigen kledingstukken vernietigen (verbranden).

9. FYSISCH EN CHEMISCH EIGENSCHAPPEN**Voorkomen**

Vorm vloeistof
Kleur geelbruin tot roodbruin
Geur aromatisch

Veiligheidsgegevens

pH 3,0 - 5,0 bij 1 % (23 °C)
Vlampunt > 100 °C
Zelfontbrandingstemperatuur 270 °C
Dichtheid ca. 1,02 g/cm³ bij 20 °C
Viscositeit, kinematisch ca. 330 mm²/s bij 40 °C
Afschuifkracht van 20/sec
Viscositeit, kinematisch ca. 110 mm²/s bij 40 °C
Afschuifkracht van 100/sec
Oppervlaktespanning 31 mN/m bij 25 °C

LAUDISVersie 2 / B
102000013547

5/8

Herzieningsdatum: 11.03.2011

Printdatum: 19.04.2011

Explosiviteit	Niet explosief 92/69/EEG, A.14 / OECD 113
---------------	--

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

Gevaarlijke reacties	Geen gevaarlijke reacties bekend. Stabiel onder de aanbevolen opslagomstandigheden.
----------------------	--

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

Acute orale toxiciteit	LD50 (rat) > 5.000 mg/kg
Acute toxiciteit bij inademing	LC50 (rat) > 3,59 mg/l Blootstellingstijd: 4 h Hoogst haalbare concentratie. Onderzocht in de vorm van een respirabele aerosol.
Acute dermale toxiciteit	LD50 (rat) > 4.000 mg/kg
Huidirritatie	Geringe irriterende werking - niet aan de etikettering onderworpen. (konijn)
Oogirritatie	Geringe irriterende werking - niet aan de etikettering onderworpen. (konijn)
Sensibilisatie	Niet sensibiliserend. (muis) OECD Testrichtlijn 429, lokale lymfkliertest (LLKT)

12. ECOLOGISCHE INFORMATIE

Biologische afbreekbaarheid	Intrinsiek biologisch afbreekbaar.
-----------------------------	------------------------------------

Ecotoxiciteitseffecten

Toxiciteit voor vissen	LC50 (Regenboogforel (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)) 32 mg/l Blootstellingstijd: 96 h
Toxiciteit voor ongewervelde waterdieren	EC50 (<i>Daphnia</i>) 18 mg/l Blootstellingstijd: 48 h
Toxiciteit voor waterplanten	EC50 (<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>) 3,6 mg/l Blootstellingstijd: 96 h
Toxiciteit voor waterplanten	EC50 (<i>Lemna gibba</i> (eendekroos)) 140 µg/l Blootstellingstijd: 7 d

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING**Product**

Kan met inachtneming van de geldende voorschriften en eventueel na overleg met een

LAUDISVersie 2 / B
102000013547

6/8

Herzieningsdatum: 11.03.2011

Printdatum: 19.04.2011

afvalverwerker of de bevoegde instanties naar een stortplaats of verbrandingsinstallatie afgevoerd worden.

Verontreinigde verpakking

Niet totaal lege verpakkingen moeten als klein chemisch afval verwerkt worden.

Afvalstofnummer van de ongebruikte stof.

020108 agrochemisch afval dat gevaarlijke stoffen bevat

---

14. INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER**ADR/RID/ADN**

VN-nummer	3082
Etiketten	9
Verpakkingsgroep	III
Gevarenidentificatie-nr.	90
Etiket milieugevaarlijke stoffen	JA
Omschrijving van de goederen	MILIEUGEVAARLIJKE VLOEISTOF, N.E.G. (TEMBOTRION OPLOSSING)
Tunnel Code	E

Deze classificatie geldt in principe niet voor vervoer per tankschip over binnenwater. Meer informatie hierover kan bij de producent aangevraagd worden.

IMDG

VN-nummer	3082
Etiketten	9
Verpakkingsgroep	III
EMS	F-A , S-F
Mariene verontreiniging	JA
Omschrijving van de goederen	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (TEMBOTRIONE SOLUTION)

IATA

VN-nummer	3082
Etiketten	9
Verpakkingsgroep	III
Etiket milieugevaarlijke stoffen	JA
Omschrijving van de goederen	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (TEMBOTRIONE SOLUTION)

---

15. WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE**Etikettering gebaseerd op de EG-richtlijn voor gevaarlijke preparaten 1999/45/EG en navolgende wijzigingen.**

Geclassificeerd als gevaarlijk voor levering en gebruik.

Gevaarlijke bestanddelen die op het etiket vermeld moeten worden:

- Tembotrione
- Isoxadifen-ethyl

Symbo(o)l(en)

N

Milieugevaarlijk

LAUDISVersie 2 / B
102000013547

7/8

Herzieningsdatum: 11.03.2011

Printdatum: 19.04.2011

R-zin(nen) R50/53	Zeer vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
S-zin(nen) S35	Deze stof en de verpakking op veilige wijze afvoeren.
S57	Neem passende maatregelen om verspreiding in het milieu te voorkomen.

Etikettering volgens de Belgische en Luxemburgse wetgeving:

Geclassificeerd als gevaarlijk voor levering en gebruik.

Symbo(o)l(en)

Xi	Irriterend
N	Milieugevaarlijk

R-zin(nen)

R43	Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.
R50/53	Zeer vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

S-zin(nen)

S 2	Buiten bereik van kinderen bewaren.
S13	Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en van diervoeder.
S20/21	Niet eten, drinken of roken tijdens gebruik.
S23	Gas/rook/damp/spuitnevel niet inademen.
S24	Aanraking met de huid vermijden.
S37	Draag geschikte handschoenen.
S35	Deze stof en de verpakking op veilige wijze afvoeren.

Bijzondere etikettering

Volg de gebruiksaanwijzing om gevaar voor mens en milieu te voorkomen.
Bevat tembotrion. Kan een allergische reactie veroorzaken.
Bevat isoxadifen-ethyl. Kan een allergische reactie veroorzaken.

Bijzondere etikettering

Volg de gebruiksaanwijzing om gevaar voor mens en milieu te voorkomen.
Voorkom lozing in het milieu. Zie aanwijzingen op het etiket.

Verdere informatie

WHO-classificatie: III (Slightly hazardous)

Nationale wetgeving

Erkenningsnummer / België 9741/B

Goedkeuringsnummer (G.H. Luxemburg) L01796-017

Giftigheidsklasse (België) B

16. OVERIGE INFORMATIE**Nadere informatie**

Tekst van R-zinnen genoemd in sectie 3

R22 Schadelijk bij opname door de mond.

LAUDIS

Versie 2 / B
102000013547

8/8

Herzieningsdatum: 11.03.2011

Printdatum: 19.04.2011

R36/38	Irriterend voor de ogen en de huid.
R38	Irriterend voor de huid.
R41	Gevaar voor ernstig oogletsel.
R43	Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.
R50/53	Zeer vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
R51/53	Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
R65	Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken.
R66	Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.

Wijzigingen aangebracht na het verschijnen van de vorige uitgave zijn gemarkeerd in de kantlijn. Deze uitgave vervangt alle vorige uitgaven.